

Leerrede over Handelingen 2: 1 t/m 4, (vervolg) op 1^e Pinksterdag 13-5-1951 middagdienst te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar

Zingen - Psalm 118: 11 en 12

Lezen - De twaalf artikelen des geloofs.

Handelingen 2: 21 tot het einde.

Tekst.

Wederom vragen wij uw aandacht voor de eerste vier verzen uit het 2e hoofdstuk van de Handelingen der Apostelen, waar Gods Woord aldus luidt:

1. *En als de dag van het Pinksterfeest vervuld werd, waren zij allen eendrachtig bijeen.*
2. *En er geschiedde haastig uit de hemel een geluid, gelijk als van een geweldige, gedreven wind, en vervulde het gehele huis, waar zij zaten.*
3. *En van hen werden gezien verdeelde tongen als van vuur, en het zat op een iegelijk van hen.*
4. *En zij werden allen vervuld met de Heilige Geest, en begonnen te spreken met andere talen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken.*

Laten wij vooraf nog zingen uit Psalm 85 het 3e vers:

Merk op, mijn ziel, wat antwoord God u geeft; ...

Leerrede.

Vanmorgen hebben wij gesproken over het eendrachtig samenzijn, alsmede hoe er plotseling een grote stormwind was, een wind die het leven aanbracht, in tegenstelling tot die wind uit de woestijn, die tegen het huis aanstiet waarin de zonen van Job waren en hun de dood bracht. Die dodelijke wind kwam dus uit de woestijn; maar de oorsprong van die wind des levens kwam uit de hemel, van boven.

Dat beeld is zeer helder. Als er een noordenwind is, buigt alles naar het zuiden en is er een wind uit het zuiden, dan buigen alle bomen en planten door de kracht er van, naar het noorden. Maar hier is een wind die uit geen enkele aardse richting kwam, die kwam rechtstreeks van boven.

Wat doet die wind? Die slaat alles neer. Wat alles? Alle hoogten. Want hoe staat de mens bij God bekend, hoe wordt hij bij Hem geteld en gerekend? Abraham was een kenner van God en van zichzelf en die zegt: "Ik heb mij onderwonden te spreken tot de Heere, hoewel ik stof en as ben." Hoger kon die vriend van God niet komen. Maar nu is de mens buiten de genade, zonder de kennis van God, zulk een verheven Babel, dat er in beeldspraak van staat, dat wij Sabbeërs zijn, mannen van grote lengte en dat wij als met verheven schilden tegen God aanlopen.

Dat wij het niet alleen tegen God kunnen uithouden, maar zelfs tegen Hem vechten; ons der Wet Gods niet onderwerpen, dus ons niet onder God gevangen geven. Als het kon zouden wij God van Zijn plaats willen dringen en onszelf op Zijn troon plaatsen! Hoe komt dat? Dat hebben wij in het paradijs opgelopen. Daar is de mens zó vol geraakt uit satan, daar heeft men zoveel uit satan ingezogen, dat er van ons kan gelden: "Wat denkt gijlieden tegen de HEERE?" Zó is de mens!

Als de mens zichzelf leert kennen, dan blijkt hij één stuk hoogmoed, tegenstand en vijandschap, meer woont er niet in de mens. Er is in de mens geen deugd of goedheid overgebleven. Van nature zijn wij geneigd God en onze naaste te haten.

Wij kunnen wel zeggen: "Ja, zo mógen wij niet zijn", en: "Wij moeten zó zijn!" Tel maar op hoe wij zoal moeten zijn en probeer maar met werken ànders te worden, ga maar aan de gang. Dan kunnen wij ploeteren, sjouwen, tobben, ... èn ... er verandert niets! Want onze zondeval brengt ook met zich mee, dat wij machteloos, krachteloos geworden zijn, onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad.

Wij hebben ook een lust tot het kwaad, zodat de zonde als een zoete bete onder onze tong ligt. Van de mens is dus niet veel goeds te vertellen; niets anders dan alléén kwaad. Wij kunnen noch bij onszelf, noch bij elkander de minste wijziging aanbrengen. Maar hoe wordt Jezus Christus genoemd? Toch: Behouder, Heiland, Heilaanbrenger, de Zaligmaker? Wat heeft Hij gedaan? Hij heeft in Zijn arbeid, in Zijn volkomen gehoorzaamheid die levendmakende Geest verworven. Dat is de vrucht van Christus' smartelijke, gehoorzame arbeid.

Die Geest komt hier nu openbaar, niet als een zacht, teer windje, maar als een geweldige, gedreven wind. Daarmede wordt voorgesteld, dat Hij alles wat tegen Hem en Zijn arbeid gekant is, tegen de aarde slaat en Zelf heerschappij gaat voeren.

Wij, in deze westerse landen, weten ook wel wat storm is, en wat de wind teweeg kan brengen. Maar met die wind des Geestes is het zo gesteld, dat de grootste storm, de hevigste orkaan die er op deze aarde kan woeden, er als het ware maar een flauw, gering beeld van geeft. Door storm kunnen de grootste bomen geveld worden, finaal ontworteld, huizen instorten en kunnen de wateren worden opgestuwd. Wat kan er al niet gebeuren door de wind!? Doch wat gebeurt er niet door de wind des Geestes?!!

Jezus had tot Zijn discipelen gezegd: "Ik zal u vissers der mensen maken." Maar wat moesten nu zo'n tien, twaalf eenvoudige mensen - een paar vissers, een tollenaar en dergelijke - doen? Wat moesten die nu toch beginnen om mensen te vangen net als vissen? Mensen waarvan staat: dat zij een hart hebben dat arglistig is, meer dan enig ding, dodelijk is het, wie zal het kennen? Daarbij is Jezus' woord, dat: "De kinderen dezer wereld voorzichtiger zijn, dan de kinderen des lichts, in hun geslacht." Dàt er òòk nog bij! Want satan helpt een wereldling, een vijand van God, wel, om de boel - op welke wijze dan ook - overeind te houden met allerlei inspraken, zodat men van alles en nog wat kan redeneren en het tegenover God kan volhouden.

Wat moesten die discipelen daarin nu beginnen? Nochtans waren zij door Christus verkoren om de grondleggers te zijn van de Nieuw-Testamentische kerk, zodat het gebouw Gods, Christus' kerk, zou komen te rusten op het fundament van de apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus de uiterste Hoeksteen is. De Koning had gezegd, dat zij de belofte Zijns Vaders moesten verwachten en in de stad moesten blijven. Ook dat: wanneer zij bekeerd zouden zijn, zij dan hun broeders moesten versterken. Zij moesten dus die Geest tegemoet zien, opdat zou kunnen gelden: "Gij zijt het niet, die spreekt, maar het is de Geest uws Vaders, Die in u spreekt."

Hier zien wij nu hoe Christus Zijn overwinning, Zijn heerlijkheid openbaar brengt. Daar is die Geest! Zo maar onopgemerkt? Kun je begrijpen! Onòpgemerkt?? Het is als een geweldige, gedreven wind. Ook de plaats vanwaar die wind komt, wordt aangeduid: "Uit de hemel", van boven! Daar zit Christus, als gekroond Hoofd van die gemeente, die Hem door de Vader gegeven is als loon op Zijn arbeid. Hij zit daar als Hoofd.

Hoewel Hij hen gekocht heeft met Zijn bloed en betaald heeft met Zijn dood, houdt satan heel de boel vast en laat er niet één los. Satan zegt: "Ze zijn de mijne!" Satan heeft zich van God losgemaakt en gaat er van uit, dat de mens dat ook gedaan heeft. Satan moet in God geloven en daarom siddert hij. Maar eigenlijk woont er bij hem - in zijn hoogmoed -: "Ik heb met God níets te maken", precies zoals dat bij de mens woont.

Toch zàl Christus Zijn gemeente hebben als loon op Zijn arbeid, dat kan niet anders. Daarvan had Hij ook tot Zijn discipelen gesproken: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde." Dan ook die macht om over alle vijanden te triomferen.

Wat kan satan er aan doen dat Christus, Die ten hemel is gevaren en de hoogste plaats heeft ingenomen, hier op aarde Overwinnaar is geworden en satan de kop heeft vermorzeld? Wat zou satan kunnen doen tot herstel van zijn rijk? Immers, hij is een verslagen vijand, en kan geen bolwerk opwerpen om de macht van Christus te keren. Daarom daalt de Geest neer in kracht als een stormwind, waarmede Christus bewijst: al wat staat, kan Ik tot de aarde toe vernederen. Die kennis hebben de discipelen nodig! Want zij staan voor een taak waarvan Paulus zegt: "Wie is tot deze dingen bekwaam?" Dat is niemand! Nu moest er dus een dadelijk bekwaam makende kracht zijn. En die kwam uit de hemel, van boven, van Christus, als Hoofd. Daar is dus die wind des Geestes en Die bezet alles. Heel het huis waar zij zijn. Er blijft niets onbezet. Is er soms nog wat van de macht van de wind van satan, van het één of ander buiten God en Christus?, dan wordt dat alles tegelijk weggevaagd! Er is de heerschappij voerende kracht der genade en des Geestes. Christus is Heer, is Meester.

Met de uitstorting van de Geest wordt hier in helderheid voorgesteld, dat Christus' bevel zijn loop moet hebben. Heeft Hij gezegd, dat zij het Evangelie aan alle creaturen in de gehele wereld moesten verkondigen en dat zij te Jeruzalem moesten beginnen (want daar zaten de grootste zondaars), dan móést dat alzo geschieden!

Te Jeruzalem! Dáár hadden zij zelfs de Heere der heerlijkheid niet ontzien, dáár hadden zij Hem aan het kruis genageld. Waarom moesten zij toch te Jeruzalem beginnen? Ja, hoort eens, het was Christus' bevel en daar zaten de grootste zondaars, die met elkaar Christus hadden vermoord. En nu wilde Christus eens een proefje van Zijn macht en van Zijn liefde geven!

Hij zegt niet: "Begint het Evangelie maar te verkondigen te Bethanië, want daar is nog een Martha, een Maria, een Lazarus en er is ook nog een Simon. En wat een aangename dagen hebben wij daar gehad, mogelijk zijn er - ja, daar zal ik wel voor zorgen - nog meer die het moeten aannemen." Neen, neen. Zij worden tegelijk als het ware in het heetst van de strijd geplaatst, midden op het slagveld te Jeruzalem.

Maar zij waren niet ongewapend! De stormwind des Geestes heeft die mensen bezet. Als er storm is, heerst de wind. Zo worden zij instrumenten in de hand van Christus, ja van de Geest. Hier is dus geen sprake van: "Wat denk je er van, Petrus, zouden wij nu niet een woordje kunnen spreken?" Denk je, dat ze daar gedachten over hadden? Hier zijn geen gedachten van mensen in het spel; hier zijn het de gedachten Gods. Hier komt de overwinning en de macht van Christus voor de dag en die bezetten dat twaalfstal op zulk een volkomen wijze, dat zij verzekerd en verzegeld worden van de waarachtigheid dat Christus Hoofd is van Zijn gemeente.

Dat is zomaar geen bloot geloof, geen oppervlakkig toestemmen van die zaken, maar gelijk er staat: "En de Geest is het, Die getuigt, dat de Geest de waarheid is." En: "Dezelve Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn. En indien wij kinderen zijn, zo zijn wij ook erfgenamen, erfgenamen van God, en mede-erfgenamen van Christus." Zo worden zij, als erfgenamen des eeuwigen levens, persoonlijk in hun staat verzegeld en bekrachtigd door die eeuwige Geest, maar zij worden door die Geest ook zodanig bedauwd en bezet als zij nodig hebben tot uitvoering van hun ambt. Want het is Christus Die ambten uitdeelt en Hij bekrachtigt ook tot die ambten (alles vloeit uit Hem); Hij doet dat door Zijn Geest.

Wind is niet te keren, laat staan een storm. Het is dan ook een zeer helder beeld dat de discipelen, die geordend waren tot de verkondiging van het Evangelie, die evangeliedienst verrichtten uit de genade Gods en des Geestes. Dat was niet te keren. Die wind zou over de aarde blijven gaan en alles bezetten. Had de profeet Haggai niet geprofeteerd: "Ik zal de hemelen en de aarde bewegen." Daar is dan sprake van zulk een onweerstaanbare kracht, dat de hemelen, de aarde, de zee en het droge zouden beven, ja al de heidenen, en, zegt de profeet: "Zij zullen komen tot de Wens aller heidenen, en Ik zal dit huis met heerlijkheid vervullen, zegt de HEERE der heirscharen." Waar blijft dan alle macht? Daar is dan alleen sprake van de almacht Gods, Die door Zijn Geest handelt.

Wij lezen: "En van hen werden gezien verdeelde tongen als van vuur, en het zat op een iegelijk van hen." Er was niet alleen een wind, in het algemeen, maar ook nog een apart, bijzonder, persoonlijk teken, namelijk op een ieder van hen zat: "Verdeelde tongen als van vuur."

Wat hadden zij daaraan gedaan? Niets! Hier hebben wij het weer: het is alles toebrengring door Christus, als Hoofd van Zijn gemeente. Hij geeft te kennen, dat Hij zou doen spreken. Waardoor? Door Zijn Geest. Hoe? Als op een vurige wijze. Het Evangelie zal zijn loop hebben, het zal verkondigd worden zoals Christus het wil hebben. Er staat van het Evangelie, dat het een kracht Gods is tot zaligheid een iegelijk, die gelooft. Het zou niet te weerstaan zijn. Een kracht van God. Aan goddelijke kracht valt niet te tornen. En het zou zijn tot zaligheid.

Bij "vurige tongen", waardoor zij zouden spreken en het Evangelie zijn loop zou hebben, komt onwillekeurig ook naar voren wat er van de menselijke tong staat. Daar is ook sprake van vuur. Als de apostel Jakobus daarover spreekt, dan begint hij te zeggen, dat wij de paarden tomen in de monden leggen, opdat zij ons zouden gehoorzamen en dat wij daarmee hun gehele lichaam omwenden naar onze wil. "Ziet ook de schepen, hoewel zij zo groot zijn, en van harde winden gedreven, zij worden omgewend van een zeer klein roer, waarhenen ook de begeerte des stuurders wil." En dan zegt hij: "Alzo is ook de tong een klein lid, en roemt nochtans grote dingen. Ziet, een klein vuur, hoe grote hoop houts het aansteekt. De tong is ook een vuur (dan voegt hij er aan toe), een wereld der ongerechtigheid; alzo is de tong onder onze leden gesteld, welke het gehele lichaam besmet, en ontsteekt het rad onzer geboorte, en wordt ontstoken van de hel."

Hij zegt daarmee, dat wij uit onze natuur, uit onze afkomst, satanskinderen zijn, en gebruikt daarbij het beeld van een rad -- nu eens is het ene stuk onder en dan weer het andere -- dat zich wentelt, maar het rad blijft het rad. Zo is het ook als men zegt: "Vandaag gaat het nogal een beetje, ja, geen harde gedachten van God, ook geen goddeloosheid bij mij aan het werken geweest ..." Dat mag dan zo een poosje zijn, maar ... hoe is het soms even later? Er woont in de mens geen goed. Zo is de tong als een vuur, waarmee men soms heel de wereld aan brand steekt. Och, hoe is de mens? Een satanskind. Als er niet is van het beslag van God, van Zijn algemene genade, wát komt er dan niet voor de dag? Wat brengt de tong niet teweeg?

Nu staat er hier ook van tongen als van vuur. Wij weten, dat in de Schriftuur de waarheid Gods in menig opzicht helder in beeld wordt voorgesteld. Bedenkt maar eens, hoe in het sacrament des Doops met het water de reiniging door Christus' bloed wordt voorgesteld en in het sacrament des Heiligen Avondmaals met brood en wijn het lichaam en bloed des Heeren, waaraan men de eeuwige honger en kommer, namelijk de zonde, weg-eet en -drinkt. Jezus zegt: "Mijn vlees is waarlijk Spijs, en Mijn bloed is waarlijk Drank." Met die tekenen wordt de waarheid Gods op het helderst voorgesteld. Zo hier ook met vurige tongen, dat zij met zulk een kracht zouden spreken waardoor zij niet te weerstaan zouden zijn.

Bij vuur denken wij tegelijk aan de reinigende kracht. Johannes de Doper leerde: "Ik doop u wel met water tot bekering; maar Die na mij komt, is sterker dan ik, Wiens schoenen ik niet waardig ben Hem na te dragen; Die zal u met de Heilige Geest en met vuur dopen." Hij wil zeggen: Die doet het nog anders, Die dringt door tot de kern en doet dat door de Heilige Geest. Daarom voegt hij er bij: "met vuur".

Vuur reinigt, loutert, verbrandt alles wat geen delfstof is. Zo wil God ons hier tegelijk voorstellen, hoe nodig wij het hebben om gereinigd te worden. Niet onszelf te reinigen, maar om gereinigd te worden, en dat die reinigmaking van boven komt. Dat leert ons het Evangelie en daaraan heeft de Heilige Geest Zich verbonden. Want waar Zijn Woord recht verkondigd wordt en de sacramenten worden bediend naar de inzetting van Christus, daar wil Hij immers Zelf bekering ten leven werken. Dat is dus, dat de Heilige Geest het Woord wil bekrachtigen tot die reinigmaking en heiliging die wij nodig hebben om voor God te kunnen bestaan en onstraffelijk te worden bevonden in Zijn gericht.

Vurige tongen. Zij waren verdeeld. Heel de wereld is ook verdeeld, heel het mensdom. Een ieder is als een wereldje op zichzelf. Dat is allemaal gekomen door zonde. De verdeeldheid der tongen zegt ons, hoe de Heilige Geest, in Zijn veelvuldige werking, bij een ieder persoonlijk in zijn aard, natuur, verdorvenheden, omstandigheden, weet in te grijpen, weet hoe op de beste wijze dat bolwerk van satan geslecht kan worden. De één krijgt de klap soms te pakken door de donder van de Wet, bij een ander (ik stip, om des tijds wille, maar aan) is het door de liefelijkheid des Evangelies. De Heilige Geest weet wat een ieder nodig heeft.

Je kunt gerust geloven, dat, toen Achab samen met Jósafat te Ramoth tegen de Syriërs krijgden, er wat afgevochten en geschoten is! Achab zal zijn mannen wel aangevuurd hebben met de moed der wanhoop, want dat zat hem toch dwars, dat de profeet Micha gesproken had: "Ik zag het ganse Israëel verstrooid op de bergen, gelijk schapen, die geen herder hebben; en de HEERE zei: Deze hebben geen heer; een iegelijk kere weder naar zijn huis in vrede." Achab dacht: "Ik moet zien te doen wat ik kan."

Ook zal het bij Jósafat in dat gezelschap niet lekker gezeten hebben, vooral toen de Syrische oversten der wagenen rondom hem togen om hem te bestrijden. Maar hij riep tot de HEERE en Die wendde het gevaar van hem af. Hij zal zijn mannen ook wel aangespoord hebben opdat zij die slag toch niet zouden verliezen, dus je kunt geloven dat er geschoten is. Maar nu spant een Syriër in eenvoudigheid zijn boog en treft de koning van Israëel precies tussen de gespen en het pantser. Koning Achab droeg wel een harnas, maar bij een bepaalde beweging van de arm was er een onbedekte plek en daar snort die pijl in, vlak bij zijn hart, zodat de koning moest bevelen: "Voer mij uit het leger, want ik ben verwond."

En de Heilige Geest weet precies, hoe Hij een ieder moet treffen. Daartoe geeft Hij Zijn dienaars zulk een deel als zij nodig hebben, opdat het Evangelie zijn voortgang zal hebben en de leer Gods verspreid zal worden. Daar is niets tegen te doen. Satan moet het met lede ogen aanzien; het is wel een verschrikking voor hem, maar het is niet anders. Satan heeft het eerst van Christus verspeeld toen hij uit het hemelhof geworpen werd, daarna heeft hij het nog eens verspeeld op Golgotha. Zo bewijst Christus in die werken: De overwinning is Mijn, Ik werk door Mijn Geest en door Mijn Woord.

Laten wij ook hier op letten, dat God door de prediking van het Evangelie de gedachten van Zijn hart daarstelt. Wij zijn mensen, die het soms zo goed weten, die precies weten hoe het is en hoe het moet, en dat wij die en die, het eens eventjes "goed" moeten zeggen! Dan wordt er ook nog wel bij gezegd: "Ja, ik heb dat, die en die, eens goed onder de neus gewreven." Laten wij daar maar gerust mee ophouden, met dat eigen "ik", met: dat "wij" eens even wat doen! Niets dan "ik", "ik" en nog eens "ik". Waar loopt dat op uit? Wordt daardoor -- met iemand zo'n "raad" te geven -- bekering ten leven gewerkt? Helaas zijn er mensen die daar zeer hoog mee staan, en er dan ook nog van zeggen: "God kan alles gebruiken, hoor!" Maar hier hebben wij het rechte middel dat God Zelf verordend heeft, namelijk: de verkondiging van Zijn heilig Evangelie.

Door de verkondiging van dat eenvoudige Woord der waarheid wil God zo handelen, dat heel de wereld er door als in brand gestoken wordt. Dat is niet te weerstaan. Die vurige tongen waren dus gave der genade. Het was niet uit hen, maar gave van Christus. Hij wilde Zich van die mensen bedienen om Zijn doel te bereiken, opdat de Zijnen -- die Hem van de Vader, als loon op Zijn arbeid, gegeven waren -- als paarden aan Zijn Middelaarskroon gehecht zouden worden. Dat zou op die wijze geschieden.

Vervolgens lezen wij, dat de discipelen: "Begonnen te spreken met andere talen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken." Let er wel op hoe Lukas het beschrijft: "Zij werden vervuld met de Heilige Geest." Hier is geen sprake van hun geest. Niemand kon zich boven een ander beroemen met: "ik kan", want zij konden niets. Maar de Geest Gods bezette hen. Die deed; waardoor zij spraken zoals die Geest hun gaf te spreken, opdat een ieder van welke staat, rang, natie of tong hij ook was, zijn bescheiden deel zou krijgen.

Was de kerk tot dusver als beperkt gebleven binnen de grenzen van het Joodse land, daar God toch Abraham en zijn nageslacht had verkoren dat daar Zijn Woord, leer en kennis bewaard zou blijven, gelijk er berijmd staat:

Hij gaf aan Jakob Zijne wetten,
Deed Isrel op Zijn woorden letten;
Hij leerde z'in Zijn wegen wand'len.
Zo wou Hij met geen volken hand'len;
Die moesten Zijn getuigenissen
En Zijn verbondsgeheimen missen. ...

Nu komt uit de hemel openbaar dat het Woord van God óók was: "Het is te gering, dat Gij Mij een Knecht zoudt zijn, om op te richten de stammen van Jakob, en om weder te brengen de bewaarden in Israël; Ik heb U ook gegeven tot een Licht der heidenen, om Mijn Heil te zijn tot aan het einde der aarde." Daarom, wat voor taal het ook was en hoe ver, hoe vèr zij ook weg woonden, maar door Christus' arbeid is de middelmuur des afscheidsels weggenomen, zijn al de grenzen opgeheven. Aan Christus behoort de gehele wereld, en Hij dringt door tot in het diepste des harten.

Er is dus geen onderscheid meer tussen Jood en Griek, Barbaar en Scyth. De meest heidense, de wreedste volkeren, staan, als het er op aankomt, op één lijn met een Jood en een wijze Griek. Hoe kan dat? Hier is sprake van almachtige kracht. Stormwind kan de dikste bomen vellen. De Heilige Geest stelt de gedachten des harten van God daar; dat is niet te keren of te weren. Gezegende, verheven, aanbiddelijke zaak! Verstaan wij nu niet, waarom het Pinksterfeest het verhevenste feest is, de kroon op Christus' arbeid? Ja toch? Hij heeft Zijn gemeente gekocht met Zijn bloed. Die gemeente, uit alle geslacht, taal, natie en tong, moet Hem eigen gemaakt worden, wat geschiedt door de Heilige Geest en door de prediking van het Woord. Dat is toen te Jeruzalem begonnen. Laten wij, eer ik er verder van spreek, nog het 4e vers zingen van de 65e Psalm:

O onze God, o vast vertrouwen
Van 't allerverste land, ...

De velerlei talen op aarde zijn gekomen toen het volk, na de zondvloed, de toren van Babel wilde bouwen. Hoewel God gezegd had, dat zij heel de aarde moesten bevolken, wilden zij het liefst bij elkander blijven, en een stad bouwen met nog een toren welks opperste zou reiken aan de hemel.

Ja, het was wel jammer, dat zij eenmaal zouden sterven, daar was niets aan te doen, maar dan kon het nageslacht nog zeggen: "Kijk eens, dat hebben zij gedaan." Er staat dan ook van: "Laat ons een naam voor ons maken, opdat wij niet misschien over de ganse aarde verstrooid worden!" Dan lezen wij, dat God die hoogmoed zag, die voldaanheid van de mensen, die bij Hem geacht zijn, als een druppel van een emmer, en als een stofje van de weegschaal, en dat God neerkwam en het werk deed ophouden, doordat Hij hun spraak verwarde. Daarom is het genoemd Babel; spraakverwarring.

Ja, het waren echt "mannenbroeders", zij waren het aardig met elkaar eens, maar: tégen God. En wat konden zij tóen beginnen? Zij konden elkaar niet eens verstaan! Uit armoede moesten zij dat grote bouwwerk in de steek laten en werden verstrooid over de gehele aarde. De verschillende talen op aarde zijn er dus als een oordeel van God. Vóórdien was er énerlei spraak, maar dat heeft God verstoord, want Zijn wil moet Zijn loop hebben. Maar door die verschillende talen werd het verkeer tussen de mensen zeer belemmerd; de talen stonden daartoe in de weg. Door de

zonde in het paradijs was de verdeeldheid er gekomen, en door de hoogmoed bij de torenbouw van Babel kwam nog eens het talenonderscheid.

Maar ziet nu eens wat Jezus deed. Hij kwam voor eenheid en in nederigheid. Van Hem lezen wij: "De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des mensen heeft niet, waar Hij het hoofd nederlegge." Maar die nederige Jezus is door God verhoogd! Hij heeft Zichzelf niet verhoogd, Hij heeft Zichzelf geen naam gegeven! Hiervan schrijft Paulus: "Daarom heeft Hem ook God uitermate verhoogd, en heeft Hem een Naam gegeven, welke boven alle naam is; Opdat in de Naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen, die in de hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn. En alle tong zou belijden, dat Jezus Christus de Heere zij, tot heerlijkheid Gods des Vaders."

Hij zendt Zijn Geest op Zijn discipelen, en waar zijn nu de moeilijkheden in de verkondiging van het Evangelie? Christus lost in Zijn grote macht alle bezwaren op. Alles wat in de weg staat, ruimt Hij op; er bestaan voor Hem geen hindernissen. Laat ons dat bedenken. Wij hebben toch ook zoveel sta-in-de-wegs? Bij de één zit het werk in de weg en een ander heeft een groot gezin; zo heeft de één dit en de ander dat, teveel om op te noemen. Als er dat niet was, kijk, ja, dan zouden wij dat Koninkrijk wel zoeken. Men zegt dat de jeugd de beste jaren zijn. Inderdaad, máár wat zegt een jongmens? "Ik moet nog wat van de wereld zien." En als men oud is komt er van allerlei voor van bezwaren en moeilijkheden. Maar ziet nu eens wat deze geschiedenis ons leert. Christus is gegeven alle macht, in de hemel en op aarde. Kan Hij dan bij ons ook niet alle bezwaren wegvagen? Zo ja, dan wil Hij er door ons om gebeden zijn, dat Hij het ons doe. Dan moeten wij er mee aan de troon der genade zijn. Zelf willen wij nogal eens wat opruimen dat in de weg staat; en, werkelijk, als er zaken zijn waarin wij licht en inzicht hebben dat zij Gode mishagen, dan is het ook op zijn plaats dat wij daarmede breken. Doch wij zijn ook dikwijls bezig aan een verkeerde kant, omdat wij de hoofdzaak over het hoofd zien, waardoor wij bij de buitenkant blijven staan en de binnenkant laten zoals die is. Maar hier zien wij, hoe radicaal Christus alles onder de knie heeft. Hij is Overwinnaar!

Wanneer Hij Zijn Geest zendt, als vurige tongen, en daarmede eenvoudige mensen bezet, dan is er geen houden meer aan. Zij gaan aan het spreken alsof zij, ik weet niet hoeveel jaren, hogeschool hebben gelopen, en spreken met andere talen. Niet zo maar één of twee, maar tel maar eens op: "Parthers, en Méders, en Elamieten, en die inwoners zijn van Mesopotamië, en Judéa, en Cappadócië, Pontus en Azië. En Frygië, en Pamfylië, Egypte, en de delen van Libyë, hetwelk bij Cyréne ligt, en uitlandse Romeinen, beiden Joden en Jodengenoten; Kretenzen en Arabieren." Kortom: al de toenmaals bekende wereldtalen die er op die hoge feesten te Jeruzalem gesproken werden. Tegenover niemand stonden zij met een mond vol tanden: "Met jou kan ik niet praten." Zo ruimt Christus al de bezwaren op. Voor Hem zijn bergen vlak, en zeeën droog; Hij heeft alle macht, in de hemel en op aarde.

Vurige tongen. Laat ons ook nog opmerken, dat de discipelen vervuld zijn met de Heilige Geest, alsmede toegerust zijn als de grondleggers van de Nieuw-Testamentische kerk, en dat er bij hen niets -- van al het oude -- is blijven zitten, daar al het hunne ook opgerold was. Want hoe zaten zij een poosje daarvoor in huis? Toch met de deuren stevig op slot! Zij zullen wel eens gevoeld hebben en aan elkaar gevraagd hebben: "Heb je de deur wel goed dicht gedaan?" Immers, zij stonden in Jeruzalem bekend als lijkrovers, want de overpriesters (en op hun last ook de soldaten van de grafwacht), hadden gezegd, dat de discipelen het lichaam van Jezus uit het graf gestolen hadden. En de leugen wordt veel eer geloofd dan de waarheid. Zij waren, zouden wij zeggen, de dupe van die opzet van satan.

Daar zaten zij dan, met de deur op slot, terwijl zij wisten van de Christus in de kracht van Zijn opstanding. Zo hadden zij nog van zichzelf bij hen. Maar als er van de genade des Geestes is, zitten zij dan nog met angst? Zeggen zij dan: "Ja, kijk eens, wij zouden eigenlijk wat moeten

doen, want er ligt toch verantwoordelijkheid op ons. Immers, wij zijn vanaf het begin met Hem geweest?" Kun je denken! Die Geest voert heerschappij, die storm slaat ook al hun zwakheden neer, al hun menselijkheden! Zij spreken met andere talen en zó duidelijk, dat een ieder hen kan begrijpen. Zij zeggen: "Jezus de Nazaréner, een Man van God, .., hebt gij genomen, en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood." Dus ronduit gezegd: "Gij zijt die moordenaars." Zij maken Pontius Pilatus, Heródes, het Sanhedrin, heel de Joodse raad uit voor moordenaars! Daar moet je toch niet min over denken!

Mij dunkt, dat het toch wel een hele verlossing van alle eigenheden moet zijn, om zo vrij te kunnen spreken! Zij hadden geen opzien meer tegen mensen. Heródes was wel een tiran, een machtig koning, maar hij had óók maar één adem. Pilatus had de Heere der heerlijkheid wel laten kruisigen, maar dat was geschied doordat God het had toegelaten. En de Joodse raad had wel heel wat te vertellen, maar wat betekende dat tegenover de macht van God en van Christus, Die de dood had overwonnen? Die mensen waren dus geheel als "kogelvrij". Waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid. Daar zijn geen banden meer, zij zijn geheel los van al het menselijke, van satan, van vijandschap, van hoogmoed, van alles wat er door de zonde is. Men zegt wel eens: "Daar moet je bóven staan", nu, die mensen hier worden boven dat alles gezèt, boven al de rommel van de wereld. Zij storen zich aan niets van dat alles; dat doet de genade des Geestes.

Hieruit kunnen wij ook leren, dat de vrijheid waarlijk door de genade des Geestes is. Want, als er van Gods Geest is, dan brengt dat vrijheid en blijheid teweeg, dat men zich kan bewegen en zich beweegt als schepsel Gods, en zich verheugt in God en in Zijn werken. Waar zijn dan alle bezwaren? Die worden geheel weggenomen, zelfs in de meest ernstvolle tijden van vervolging enz.

Uit de reformatietijd is nog bekend, dat er bij een vrouw zo'n ruimte in haar ziel aan het werken was, dat, toen er onderweg van paarden gewisseld moest worden en de voerman de herberg inging en zij alleen in de wagen achterbleef, eerst eens haar geest moest luchten met het zingen van een psalmvers. Doch er kwam net de één of andere ketterjager voorbij, en die ving dat op. "Wat is dat? Een ketterin! Op heterdaad betrapt!" Dus: uit de wagen en naar de gevangenis gesleept. In plaats dat zij zei: "Had ik mijn mond maar gehouden", zei ze: "Ja, hoor eens, ik had zó'n ruimte in mijn ziel, dat, al zou ik er om verbrand worden, ik kòn het niet laten." "Maar dàt is óók wat om verbrand te worden!" Ja, het is ontzettend, maar als er van Gods genade en Geest is, hoe is het dan? Wel, de genade staat bóven vlammen en bóven pijnen.

Vandaag kwam nog ter sprake van een zieke, die helemaal uitgeteerd was. Bogaard had er een nacht gewaakt. 's Morgens zei die zieke (hij was zo zwak, dat zij geen woord met elkaar gewisseld hadden): "Wat een aangename nacht hebben wij toch gehad." Dat was uit de gemeenschap, uit het innerlijk gevoel des harten. Zo kunnen wij nog met elkander praten met een zwiggende mond! Wonderlijk ding! Geen wonder dat de wereld er van zegt: "Rare lui zijn dat." Toen zei die doodzwakke zieke tegen Bogaard: "Wil je wel geloven dat ik radicaal genezen ben", en hij maakte aanstalten om uit z'n bed te komen. Toen zei Bogaard tegen hem: "Piet, doe mij nu eens een plezier en blijf rustig in je bed." "Ja, maar waarom? Ik ben totaal genezen." "Dat kan wel, maar je moet toch maar in bed blijven." Hij zegt tegen zijn vrouw - die had inmiddels thee gezet -: "Vrouw, ik scheel niets meer, geef mij ook maar een kopje thee ..." Hij weer overeind in bed, een kopje thee in zijn hand en nog eens verzekerd dat hij niets meer scheelde, maar zij moesten de thee gauw grijpen en hem neerleggen en onderwijl dachten ze, dat hij zijn laatste adem uit zou blazen. Dan komt voor de dag, dat genade ook boven kwalen staat. Want toen die genade voorbij was, was ook de kracht weer voorbij.

Als aan iemand bij wie genade in zijn ziel is, maar die de grootste smarten lijdt, gevraagd wordt: "Heb je pijn?" Dan kan het wel zijn dat hij antwoordt: "Ik weet het niet." Dat doet de Geest Gods. Die geeft de ware vrijheid: weg met alles wat er door de zonde is.

Ik weet van een vrouw, waar de dokter tegen zei: "Vrouw van Es, wat moet je toch veel lijden, je hebt een smartelijk ziekbed." Het mens begreep helemaal niet waarover hij het had, want zij antwoordde: "Zeg dat wel dokter! O, wat heb ik toch een goede God! Man, zie toch ook dat je er een portie van krijgt." Zij had geen eens gedachten over pijn.

Luther verhaalt nog van iemand aan de hogeschool, bij wie het sterven werd en die goederen naliet. Daarom werd hem verzocht zijn testament te maken. Toen hij over sterven hoorde praten en over het maken van een testament, sprak hij er over dat hij in het eeuwig testament stond, in dat eeuwig Verbond. Als zij het hadden over zijn laatste wil, begon hij te spreken over de wil van God. Geen van allen, noch Luther, noch de anderen hebben hem tot het maken van zijn testament kunnen brengen. Hij is in de grootste blijdschap heengegaan, om naar zijn bestemming te mogen: eeuwig bij God. Dat doet de genade!

Al die zaken kunnen wij vinden in de geschiedenis van de uitstorting van de Heilige Geest. Er was niets in de weg: geen vijandschap, geen taal, niets! Eenvoudige discipelen, die eerst in hun schulp kropen terwijl zij Christus reeds hadden leren kennen in de kracht van Zijn opstanding, worden nu door de Geest bezet met zulk een kracht, dat er in één trek van Petrus, drieduizend tegelijk gevangen worden! Zij lopen in de straten van Jeruzalem openlijk te zeggen, dat de Joden moordenaars waren. En dat tegen de groten der aarde! Er is geen angst meer, geen vrees. Dat doet de Geest van God.

Hoe noodzakelijk dus, dat bij ons, die gebonden zijn, het hart bezet wordt door die Geest, Die op het Pinksterfeest uitgestort is, en dat die Geest ook in ons werkt. Er is geen andere weg, geen ander middel tot zaligheid, dan alleen door de werkende kracht van die eeuwige Geest. Wij mogen spreken, iemand over de zonde vermanen, maar als Gods Geest ons niet overtuigt dan zijn zonden voor ons geen zonden. Dat geldt zowel voor jong als voor oud, want wij zijn in zonde ontvangen en geboren. Wij mogen er soms wat last van hebben, waaruit wij zoeken het "goed" te maken, máár wij merken de zonden niet aan als zonden waardoor men de drievoudige dood is onderworpen.

Die Geest gekomen zijnde, overtuigt van zonde op zulk een wijze, dat al zou iemand redeneren als Brugman om zo'n mens te overtuigen dat hij zich niet benauwd behoeft te maken omdat hij een goed mens is, dan zegt men: "Houd maar op! Ik gevoel het, de zonde zit in me!" Dat doet die Geest, Die overtuigt en verzekert van de waarachtigheid hoe het bij God is.

Van nature gaan wij door in onze zonde, maar die Geest wederbaart door de verkondiging van het Woord, hetwelk is als een zaad dat in het hart valt als in een akker. Als de aarde geploegd en gemest is, en er wordt gezaaid, dan doet de landbouwer er niets meer aan; dan doet de natuur zijn werk: ontkiemen, groeien, vrucht voortbrengen. Zo is ook het werk des Geestes. Hij heiligt het Woord en werkt, want het is des Geestes werk ons de weldaden van Christus te schenken, toe te passen. Zelf kunnen wij het niet nemen. Die het "doen", daar is het slechts in vermening en moet men het bij de dood weer prijsgeven.

Past de Geest het echter toe, dan geschiedt dat op zulk een radicale wijze, dat wij er de vrucht van trekken tot zaligheid. Wordt het werk der goddelijke genade aan ons verzegeld, laat satan dan maar komen en heel de wereld zeggen: "Het is niet waar", als de Geest met onze geest getuigt dat wij kinderen Gods zijn en erfgenamen des eeuwigen levens, dan moet alles wijken; daar is niets tegen te doen.

Satan zei eens tegen Luther: "Je bent een zondaar." "Ja - zei Luther - dat is echt waar." "Je bent een groot zondaar." "Je hebt volkomen gelijk." "Je bent de grootste zondaar." Toen antwoordde Luther: "Dat lieg je! Christus heeft al de zonden op Zich genomen, en heeft daarom op Golgotha aan het kruis gehangen en de zaligheid verdiend." Dat is de genade. Zo wijst men zelfs de hel op Christus, Die zonde voor ons gemaakt is. Dat doet de genade Gods.

Het waarachtig geloof, dat de Heilige Geest werkt, waardoor men met Christus verenigd wordt, is niet alleen een kennis en betrouwen, maar het is ook volhardend in al de strijd. Door de kracht der genade des Geestes, Die op een verborgen wijze werkt, strijdt men hier. Soms zouden wij zeggen dat wij onder liggen, maar het blijft gelden: "Als stervenden, en ... ziet, wij leven!" Telkens de overwinnaar.

Luther stond op de rijksdag te Worms tegenover heel de wereld, kerk en staat, maar zijn zeggen was: "Hier sta ik (al stond hij alleen, nochtans was hij niet alleen, want God was met hem), ik kan niet anders. God helpe mij. Amen." Wat was daar de inhoud van? Dat alles moest zwijgen, want er was een gelovig belijden uit de genade van die eeuwige Geest.

Dat een ieder, zowel jong als oud, dus ook de kinderen, het alzo beseffe, opdat in ons wone wat de kerk van de oude dag al heeft gebeden: "Kom aan, Noordenwind, en o Zuidenwind", om die Geest af te bidden. God wil de Heilige Geest aan diegenen geven, die Hem zonder ophouden daarom bidden en daarvoor danken. Laat er dan geen gras over groeien! Laten wij ons niet bezig houden met de wereld, ook niet met beschouwingen over de godsdienst of over onszelf (of wij er wel eentje van zijn, een "kleintje"), maar laten wij de genade Gods zoeken zoals die uit God in Christus, door die eeuwige Geest, in vrucht wordt gekend. Dàt is het leven.

En als wij Hem zoeken en aanroepen, dan is het niet zo, dat wij wel een "goede kans op welslagen" hebben, maar Gods Woord zegt: "Een iegelijk die bidt, die ontvangt; en die zoekt, die vindt; en die klopt, die zal opengedaan worden." Indien dan wij, die boos zijn, onze kinderen, wanneer zij ons om een brood bidden geen steen geven en voor een vis geen slang, zal dan die Vader van alle barmhartigheid, diegenen die Hem aanhangen en Hem aanroepen, niet geven wat wij in armoede en ellende van Hem bidden?

Toe, dat wij dan oppakken wat er voorkomt en de wereld loslaten met al haar schijnbare begeerlijkheid - die levert toch niets anders op dan de dood - want bij God is alles aan te treffen tot het leven en eeuwige zaligheid. Dat die almachtige en volzalige God Zijn Woord heilige en dienstbaar stelle tot dat gewenste einde, dat wij er wat van verstaan dat het een kracht Gods is tot zaligheid, dat het is als vurige tongen, reinigend en heiligend. Dat in die grote dag der dagen Zijn ogen voor ons dan niet zullen zijn als vuurvlammen, om Zijn tegenstanders te verslinden. Dat Hij ons dan gedenke om Zijns eeuwigen verbonds wil. Amen.

Slotzang:

Psalm 113: 2

Van waar de zon in 't oosten straalt, ...